

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Бурятия

ГБОУ "Цакирская СОШИ ХЭН"

РАССМОТРЕНО
МО ГЦ

Руководитель МО ГЦ

 Хадаева С.Б.

Протокол № 1
от 27.08.2023 г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора по УР

 Цыренова Э.Ц.

Протокол № 1
от 27.08.2023 г.

УТВЕРЖДЕНО
Директор

 Абидуева Н.Б.

Приказ № 132
от 27.08.2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета
«Родная литература»

для 8 класса среднего общего образования
на 2023-2024 учебный год

Составитель: Хадаева Сэсэг Баторовна,
учитель бурятского языка и литературы

с. Цакир 2023

I. Тайлбари бэшэг

Тус программа гүрэнэй Федеральна стандарт, Буряад Республикын һуралсалай болон эрдэм ухаанай министерствын туршалгын программа дээрэ үндэһэлэгдэнэ. Буряад дунда һургуулида түрэлхи литература һуралсалай предмет болгогдожо, үзэгдэжэ байдаг гэшэ.

Программа нимэ хубинуудһаа бүридэнэ: тайлбари бэшэг, һуралсалай- тематическа түсэб, программын байгуулга ба удха, календарно-тематическа түсэб, һурагшадай мэдээс шадабаринин гол эрилтэнүүд, һуралсалай методическа хангалга, хабсаргалта.

Буряад литература үзэлгэ болбол имагтал образоор харуулдаг дээрэһээ һурагшадые арад зондоо үнэн сэхээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ тон ехэ удха шанартай.

Түрэлхи литературын программа тематическа принциптэй үндэһэн дээрэ байгуулагдаба. Эндэ арадай аман зохёолнууд, буряад литература сооһоо удхын ба байгуулалтын талаар һурагшадай ойлгосо, мэдээсэдэ таарамжатай уран һайханай зохёолнууд шэлэгдэн абтажа, тайлбарилан уншахаар, шудалан үзэхөөр хараалагдаба. Эдэ зохёолнууд хадаа түүхын үе сагтай, арад зоной үйлэ хэрэгтэй, түүхэтэй, түрүү хүнүүдэй дүрэтэй сэхэ холбоотой юм.

Буряад литературын VIII-IX классуудай программа литературно- хронологическа принциптэй ёһоор табиндана. Туд программа V-VII классуудай түрэлхи литературын программада түшэглэн, саашань үргэлжэлүүлнэ, тинхэдээ һургуулида литература үзэлгын шэнэ шата боложо үгэнэ.

Эндэ түрэлхи литератураар урдахи классуудта һурагшадай олоһон мэдээ, дүршэл, шадабари үргэдхэхэ, гүнзэгыүүлэгдэхэ, саашаан X-XI классуудта буряад литература шудалхаар нарин бэлтэхэтэй болохо юм.

Туд классуудай программа соо обзорноор үзэгдэхэ материалнууд- арадай аман зохёол ба тэрэнэй жанрууд, үльгэрнүүд ба үльгэршэд, мүнөө үеын хэдэн уран зохёолшодой зохёолнууд ороһон байна. Эндэ лекционно метод, хөөрэлдөөнүүдые хэрэглэхэдэ таарамжатай.

VIII-IX классуудай программын ёһоор буряад литература үзэжэ дүүргээд байхадаа, һурагшад арадай аман зохёолой бин болоһон, хүгжэһэн, түрүүшын уран зохёолшодой зохёолнууд тухай гүнзэгы мэдээсэтэй болоһон байха ёһотой.

Литературын теоринин ойлгосонуудые һурагшад V-VII классуудта шудалжа эхилтэд, VIII-IX классуудта үргэлжэлүүлнэ, хүгжөөнэ.

40	Ц. Дон. "Хиртэгэн бара" «Тармалгын үе»	1
41	Ц. Дон. "Хиртэгэн бара" «Хоёр бэшэг», «Буруулган бүрхэг үдэр»	1
42	Ц. Дон. "Хиртэгэн бара" «Хагсуутай харанхы хүни», «Тэрэшин манай хүн гээшэ»	1
43	Ц. Дон. "Хиртэгэн бара" «Гэмьнь урдаа, гэмшэлын хойноо»	1
44	Ц. Дон. "Хиртэгэн бара" «Хабарай үдэшэ», «Хоёр баяр тохеолдоб», «Шэнэ бэрхэшээл»	3
45	Творческо практикум	1
46	VIII. Гушаад онуудай ба эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үе буриад литературада	
47	К.Ш. Цыденов. «Хээрэ (хөөрөөн)»	2
48	Творческо практикум	1
49	Ц.Р. Галанов. «Эсэгын хубуун»	3
50	Творческо практикум	1
51	Ц.Ц. Дондогой. «Эхэ тухай поэмэ»	3
52	Творческо практикум	1
53	Четвертнин дүн.	1
54	IX. Буриад сонет. Сонедэй түүхэнэ, М.Ж.Самбуев «Аласай замда юрөөнэб»	3
55	Творческо практикум	1
56	X. Хүн түрэлгэн, уг гарбал, уг изагуур. Л.Д. Тапхаев «Угай түүхэ». (поэмэнэ хэлэгүүд)	2
57	Творческо практикум	1
58	А.Г-Н. Лыгденов «Үншэн»	3
59	А.Г-Н. Лыгденов «Нюдэнэй аршаан»	3
60	Творческо практикум	1
61	XI. Арадай аман зохеолой заншалые буриад литературада хэрэглэгэ. Д.Н. Сультимов "Амнды зула"	4
62	Творческо практикум	1
63	Жэл соо үзэлнөө дабталга.	3
64	Дабталга-бүрихэлгэ. Жэлэй дүн гаргалга.	2

3. Программын байгуулга ба урха

№	Үзэх материал	Сая	Буралтшалай мэргэс, шалабарн, азалал хүгжөөхү зорилгонууд	Бэлэмэл ба аман хэлэмү хугжөөдгын хүдэлмэринүүд	Ажаллалга
1.	Аман зохёолой заншалые литературадаа хэрэглэнг	1+2	Арадай аман зохёол - бурялд литератураын үндэлгэ буури болоһон түшэг. Энэ ойгоосо бурагшадта дамжуулхадна, арадай аман зохёолой байбаринуудтай, жанринуудтай танилсуулха, арадай аман зохёолой заншалые литературадаа хэрэглэһыеень ойлгуулжа үгэхэ.	Обзорно темээр реферат бэшүүлхэ, олоной урда шэнжэлһэн хүдэлмэриенэ хамгаалха дадал хүгжөөхэ.	Буралтшалай конференци үнгэргэхэ. Сонохоло, доклад, реферат.
2.	Мифүүд, Дэлхэй яажэ бии болооб?	1	Мифүүд болобол арадай аман зохёолой жанринуудай үлгы гэгэн ойгосотой танилсуулха, арадай аман зохёолой туруушын жанртай танилсуулха.	Эрдэмтэлэй хүдэлмэринүүдые хэрэглэн, оорынгоо банамжануудвар хубаалдаха.	Мифүүдые тематикаарнь бүлэгүүд болгожо хубааха.
3.	Домогууд, Хори тухай домог, Хонгоодор зоной домог, Сартуул ялгалтай домог.	1	Бурялд арадай аман зохёолой гол жанр болохо домогуудтай танилсалга, мэргэсьеень үргэдхэхэ, текст дээрһээ уншалгын дадал байжаруулха. Домогуудай хэлтэй уран аргуудые тодорхойлохо, урха дээрһень хүдэлхэ.	Нютаг ноталгайгаа түүхэ домогуудаар реферат бэлдэхэ.	Арадай домогуудаар когнитивнэ карта бэлдэхэ.
4.	Дуунууд, Оньһон ба хоһоор үгэнүүд.	1	Бурялд арадай аман зохёолой шүдэлгэмэл жанринуудтай танилсалга. Үхнбүүдтэ гоё байхан мэдрэл туруулхэ. Дуунууд урха болон аалгаараа арадай ажабайдалай хүгжэлтэлэ, үйлэ хэрэгүүдтэ арад зоной ямар сэтгэлтэ үгэһыеень тайбарилха. Оньһон хоһоо үгэнүүд ухаан сэдвхэлтэй, соёл бөлбосоролой тайаршагүй хубинь гэжэ ойлгуулха.	Арадай дуунуудые тематикаарнь хубаагаад, хоёрлдоо бэлдэхэ, ноталг ноталгай дуунуудай онсо шэнжэне нотгаруулжа шадха.	Бурялдай карта дээрэ дуунуудай өөрын карта зохёохо (урид зонһоо буралгын хүдэлмэри абуулха). Эжы абаһаа онһон хоһоо үгэнүүдые бэшжэ абаха.
5.	Үрэлнүүд, Таабаринууд.	1	Эдэ жанринуудай уран аргуудыеень тодорхойлохо, урха дээрһень хүдэлхэ. Конспект бэшжэ дадалын үргэдхэхэ. Үгэһэн темээр түсэл табиха, түсэбэй ёһоор хураамжалһан, дэлгэрэнги конспект бэшүүлхэ.	Конспект хэрэглэн аман хоөрөө (дискуссия) бэлдэхэ.	Конспект, хоөрөөн, хуряангы, Дэлгэрэнги түсэб.
6.	Ульгэринүүд, Абай Гэсэр хубуун (эвсөһөө хэбтүүд)	7+2	Бурялд арадай аман зохёолой шүдэлгэмэл жанринуудтай танилсалга. Шүдэлгэмэл байбарини ульгэрай жанр тухай мэргэсьеень үргэдхэхэ. Ульгэрай гол улхатай танилсуулха. Гэсэрэй дүр, дайшалхы хэрэг, ябалдлайнь зорилго бурагшадтаа элнрүүлн гаргахаар практическая хүдэлмэринүүдые үнгэргэхэ. Ульгэрай текст дээрэ уншалгын дадал байжаруулха. Ульгэрай хэлтэй уран аргуудые тодорхойлохо, урха	Баллануудай улхаарнь тодорхой хоөрөө бэлдэхэ. «Гэсэрэй байтаршалтанууд», «Ульгэр соохи эхнэрнүүдэй дүрнүүд» гэһэн темэнүүдтэ найруулга бэшжэ.	Гэсэрэй байтаршалтануудай когнитивнэ карта зуралга

7.	«Монголтой ноуса тобишо» Тэмүүжэнэй уг гэрбэл, бага, эдир найн, Тэмүүжэнэд Мингис хаан солые олгобошинь, Творческо практикум	2 2 1	дээрэн хүлээнхэ, «Монголтой ноуса тобишо» гэсэн зохёолые ямар эрдэмтэд илэжэдэгэн байнаб гэжэ элирүүлхэ. Зохёол соо аман зохёолой зүйлнүүдые олохо.	Гэмүүжэнэй уг гэрбэл тухай хөөрхэ, «Чингис хаан бүхы дэлхэйдэ мянган жэлэй хүн» ханамжана бэшхэ.	Чингис хаанай ябахан газарай когнитивнэ карта зураха.
8.	Замай гэмдэгдэлнүүд Дамба-Даржаа Заяв, Базар Баралин Будда Рабданов «Худалдаа наймаан, түбэд эхэнэрнүүд»	3+1 1	Уран зохёолой «Замай гэмдэгдэлнүүд» гэсэн жанртай танилсуулаха, тэрэ сагай эртэмтэдэй, түлөөлэгшэдэй үүсхэлээр Буярад орон зүүн зүгэй ороноудтай дүгэ харилсажа эмхилыень ойлгуулаха.	Реферат бэшлэгэ.	Түлөөлэгшэдэй аяншилан газараар когнитивнэ карта зуралга
9.	Буддын шажанай зохёолнууд ба тэднэй заншалнууд, Э. Ч. Дугаров.	1	Эрдэни Чамитович Дугаров – зохёохы зам.	Хүүгдэй мэдэжэ уран зохёолшо гэжэ танилсуулаха.	Конспект бэшлэгэ
10.	Четвертинин дүн гаргала	1		Х.х.х. Багшын үзэмжөөр	
11.	Эрдэни Дугаров «Будда Шакьямуни»	3	Буярад-монгол арадудай Буддын шажанда хүтэсгэжэ эмхилэн түүхэтэй танилсуулаха, будда Шакьямуни хэн гэжэб гэжэ ойлгуулаха, буддын шажан тухай хуряаны конспект бэшүүлхэ.	Конспект хэрэглэн аман хөөрөө бэлдэхэ.	Мүнөө сагта Буддын шажанай дэлгэрбэн гурвуудэй когнитивнэ карта бэлдэхэ.
12.	Творческо практикум 20-дохы зуун жэлэй эхнэй буряад литература ба тэднэй ёшо заншалнууд, Буряад аралай гэгээрүүлэгшэд, 4-Л Базарон «Хаварташан» зүжэг Д.Намжилон «Буряад ариамшилдай байдал» Б.Баралин «Сэнгэ баабай» «Буряад –монголой уг гарбалдай домог»	1+1 2+1	20-дохы зуун жэлэй эхнэй буряад литература ба тэднэй ёшо заншалнуудтай танилсуулаха, тэрэ сагта буряад аралай гэгээрүүлэгшэдэй буряад соёло оруулан үлээн, уран зохёолшолой нөлөөр ойлгуулжа үгэхэ.	Обзорно төмөр сонсохол бэшүүлхэ, худалхэриез хамгалха дадал хугажаахэ.	Хэшээл-конференци үнгэргэхэ.
13.	Полт-реформатор Д.Дашинмаев	2	Д.Дашинмаев – полт-реформатор, Буярад ороной хүтэжэ, индустрийн бич болонфониэ магтан	Шүлэгэй байгуулга, хыг, түүхэл дээрэ хүдэлхэ, шүлэгэй шуудбэри	Сэтгэжэ, уран уншала үнгэргэхэ.

	«Тобсон», «Туг»		дуулахан түрүүшэн зөхболоодой нэгэн гэж харуулах. Шүдлэгтэй урлах республикынгаа түүхэн хуудланыуултай холбон, хооронгоо бэслүүлэх.	схемын ёһоор үнгэргэхэ.	
14.	Четвертин дун гаргала	1	Баруун гүрэнүүдтэй уран зөхболой шэгдэл дуурааж, романтическэ ёһо заншалые бурнад литературатад нэбтэрүүлэ тухай мэдэстэ үргдэхэ. Солбоной Туяагай намтартай, зөхбохы замтайнь, бүтээлинуудтайнь танилсуулах.	Х.х.х. Багшын үгэмжээр «М.Н.Богдановой дурасхаала», «Энэл даа түрэгэн таламни», «Ангар» гэбэн шүдлэгүүдэй байгуулга, хэлэ, түхэл дээрэ мэдэхэ, шүдлэгүүдэй шүүлбэри.	Сээжэ, уран уншалга үнгэргэхэ.
15.	Ном-урестоматини 2-дохо хуби Романтическэ ёһо заншалые бурнад литературатад хэрэглэгэ. Романтическэ ёһо заншалы нүлөөн. Туяа Солбоной «М.Н.Богдановой дурасхаала», «Энэл даа түрэгэн таламни», «Ангар»	2			
16.	Ч.Цыдендамбасвай намтар, зөхбохы зам «Концерт» хооронн.	2+1	Ч.Цыдендамбасвай поэт-лирик, прозаик байгыень лириүүлэжэ бураха. «Концерт» (хоорон) гэжэ зөхболой танилсалга.	Нютаг соогоо хүндэтэй, нигтын ажал худалмэригдэ эдэбхитэйгээр хабаалахан	Прессе-конференци, дүхэрэг шэрээ үнгэргэхэ.
17.	Д.Мунисовай намтар, зөхбохы зам, «Таладаа гарахабы поэма»	2+1	Бураад литературата Д.Мунисовай оруулан нүлөөн. Поэмэтэйнь танилсаха. Хоорэлтэ бэслүүлэхэ.	Поэмэтэй хэлэг сэжэгдэхэ, тэрэнэй философиго удхалтай байгыень лирическэ гүройн бодолой гэршэлгэ.	Рефератуудые бэлдэлгэ.
18.	Реалистичкэ ёһо заншалые бурнад литературата хэрэглэгэ. Реализм, Ц.Дон «Хиртэгэн бураа»	9+1	Ц.Донной намтар, Творческэ замтайнь танилсуулах, «Хиртэгэн бураа» туужа тэрэ үсын бодото байдал дээрэ үндэрхэгдэнхэйнь ойлуулжа үгдэхэ.	Нютагайнтаа тэрэ үсын байдал тухай хүгшэн эжы абаага бураан банамжаарад өөблд хоорондоо аңдалаха, хуваалдаха.	Зөхболоо бэлдэхэ.Когнитивнэ карта зохёхо.
19.	1930-аад онуудай ба Эсэгэ оронгоо хамгаалгын Агуусхэ дайнай үе бурнад литературата. К.Цыденновэй намтар, зөхбохы зам, «Хээрэн хооронн	2+1	К.Цыденновэй намтар, зөхбохы замтайнь танилсуулах. «Хээрэн хооронгтын» танилсуулах. «Эрэг хүнтэй досоо эмгэдтэ хазаарга багтах» гэжэ ойгыосын удаа тайбарыха.	Обзорно темээр сонсехол бэшүүлэхэ, хүдэлмэригдэ хамгаалга дадал хүтэжэхэ	Конспект, хооронн, хуряангы, Дэлгэрэнгы түсэб
20.	Ц.Галлановай намтар, зөхбохы зам, «Эсэгын хубүүн»	3+1	Ц.Галлановай намтар, зөхбохы замтайнь танилсуулах. «Эсэгын хубүүн» хооронгтэй танилсалга. Дайнай үсын үхбүүдтэй байдал зураглалга.	Нютагайнтаа тэрэ үсын байдал тухай хүгшэн эжы абаага бураан банамжаараа өөблд хоорондоо аңдалаха, хуваалдаха.	Конспект, хооронн, хуряангы, Дэлгэрэнгы түсэб

21.	Ц.Дондогийн намтар, зохёохы зам, «Эхэ тухай поэмэ»	3+1	Ц.Дондогийн намтар, зохёохы замтай танилцуулха. «Эхэ тухай поэмэ» соохи эхын дүртэй танилцаха.	Эхын захиван захивнууд, ажаа хүдлэмэрийн дүртэй тухай хэлсэн үгэнүүдые түүжэ бэлтхэ. «Эхэ – нашин үгэ» зохёолго бэлтхэ.	Ц.Дондогой – журналист публицист гэжэ сэдэбээр дүхэрин шэрэ үнгэргэхэ.
22.	Четвертин дун гаргалга	1		Х.х.х. Багшын үгэмжөөр	
23.	Буряад сонет. Сонедүүдэй түүхэлтэ. М.Самбуевичай намтар, зохёохы зам, «Аласай замда юрөөнөөб» сонедүүдэй гурлоо.	3+1	М.Самбуевичай намтар, зохёохы замтай танилцуулха. Сонет тухай ойлгосотой танилцуулха. Буряад шүдэлгид сооһоо сонедүүдые бэлдэг поздүүдтэй танилцуулха. мэдэсыеень үргэдхэхэ.	«Аласай замда юрөөнөөб» сонедүүдэй гурлооһоо буряад захиван ургэжа ябаһан үхибүүдтэ шухалыеень мэдүүлхэ.	Зохёолго бэлдэгэ.
24.	Хүн түрэлтэ, уг гэрбэл, уг ивэрхүүр. Д.Танхачевай намтар, зохёохы зам, «Угтай түүхэ» поэмэ.	2+1	Д.Танхачевай намтар, зохёохы замтай танилцуулха. «Угтай түүхэ» поэмэ соохи гол темэ, уг гаргалаа заабол мэдэхэ гэжэ мэдэрэл түрүүлхэ.	Үхибүүд уг гаргалайгаа шухалыеень мэдэхын тула хүн бүхэнгийн угтай харгалжаан түрүүлхэ.	Конференци үнгэргэхэ.
25.	А.Лыгээнговэй намтар, зохёохы зам, «Нюднэй аршан», «Үншэнэ» хоороонууд.	3+1	А.Лыгээнговэй намтар, зохёохы замтай танилсалга «Нюднэй аршан», «Үншэнэ» хоороонуудтэй гол темэ элэрүүлгэ.	Наһатэй юншэ, эжы абона хайраха, тэдэндэ туһалха г.м. сэдэбээр эссе бэлтхэ.	Презентаци бэлдэхэ.
26.	Арадай аман зохёолой заншалые буряад литературада хэрэглэгэ. Буряад литературада арадай аман зохёолой үзүүлэн нуулоон. Д.Сувльгимовой намтар, зохёохы зам, «Амнды зула» зуужэ.	4+1	Арадай зохёол дээрэ үндэлгэнэ, буряад литературын хугэжэлые харуулха. ажаа үгэлтэ бууринь боложо, баяжаһан тухайн мэдэсыеень үргэдхэхэ. Д.Сувльгимовой намтар, зохёохы зам, «Амнды зула» түжэгтэй танилсалга.	Зүжэг соохи хабалдаһан ноурунуудай, дуулаһан дуунай банал бодол тайлбарилха, амар буряад зааһыеень элэрүүлхэ.	Зохёолго бэлтхэгэ.
27.	Жэл соо үзэлнөө дабталга.	3		Тестовэ худалмэри	
28.	Дабталга-бурхалхэгэ. Жэлэй дун гаргалга.	2		Багшын үгэмжөөр. Сэжэж харюу.	

4. Календарно-тематическа түсэб

Буряад литература, 8-дахн класс, I-дэхн четвэрт

№	Программаар үзэхэ материал	Буряад литература, 8-дахн класс, I-дэхн четвэрт			Шабинерэй бэсэ даһан худалмэри
		Разделгэр үзэхэ саг	Темээр үгтэхэ саг	Бэлээр ИКТ хэрэглэгэ	
1	I. Арадай аман зохёолой уран байханий заншал	16			
1	Аман зохёолой заншалые литературада хэрэглэгэ.		1	3.09	Сэхим ном Карга зураха

						хэрэглэгэ	
2	Миньруул. Дэлхий яаж бий боллоо? Арааха.		1		4.09		
3	Домогууд. Хори тухай домог. Хонгоодор тухай домог. Сартуул ялагчийн домог		1		8.09		
4	Дуунуул. Оньон ба хошоо үгэнүүд.		1		10.09	Сахим ном хэрэглэгэ	
5	Таабаринууд. Үрэлднүүд.		1		11.09		
6	Үлбэгрүүд. «Абай Гэсэр хүүрнэ» Хөлбөмбөг хэлтэжээдэгт (багшийн үзэмжээр)		7+2		15.17, 18, 22, 24, 25, 29 сент	Сахим ном хэрэглэгэ	
7	Арадад аман зохиолой уран найханай заншил гүнэн раздэлээр творческо практикум		2		6.8.9окт		
	Н. Буриада аралтай ХҮНИ-ХГХ зуун жэлнүүддэй бэйгээгдэл зохиолнууд ба тэгэнэй уран найханай заншалууд	9				Сахим ном хэрэглэгэ	
8	«Монголтой ноуса тобино» Тэмүүжээгэй уг гэрбэл, бага, эдир наһан	5	1		13.10		
9	Тэмүүжээдү Чингис хаан солые олгоһонинь.		2		15.10		Чингис хаанай ябан газарай когнитивнэ карта зураха
10	Творческо практикум		1		16.10		
11	Замай тэмдэглэлнүүд. Дамба-Даржаа Заяев. Замай тэмдэглэлнүүддээ	4	1		20.10		Аншлагатай ябан газарай когнитивнэ карта зураха
12	Б. Барадин «Замай тэмдэглэлнүүд»		1		22.10		
13	Б. Рабданов «Худалдаа найман, түбэд эхэнэргнүүд»		1		23.10		
14	Творческо практикум		1		27.10		
15	Буудын шажанай зохиолнууд ба тэгэнэй заншалууд. Э. Ч. Дугаров.		1		29.10	Сахим ном хэрэглэгэ	Буудын шажанай дэлгэрбэн газарнуудай когнитивнэ карта зураха
16	Четвергний дүн.	1	1		30.10		

№	Буряад литература 8-дахи класс II-юхи четверть Программна материал	Разделээр үгтэбэн саг	Темээр үгтэбэн саг	Болзор	ИКТ хэрэглэлэ	Бурианадай бэсэ дааһан хүдэлмэри
1	Буддын шажанай зохиолнууд ба тэдэнэй ёһо заншалууд	4		10.11	Электрон ном хэрэглэлэ	
2	Э. Дугаров Будда Шакьямуни		1	12.11	Электрон ном хэрэглэлэ	Тестовэ хүдэлмэри зохиолго
3	Э. Дугаров Будда Шакьямуни.		1	13.11	Электрон ном хэрэглэлэ	Реферат бэлдэлгэ
4	Э. Дугаров Будда Шакьямуни		1	17.11		
5	Творческо практикум		1	19.11		
6	XX-дохи зуун жэлэй буряад литература ба тэдэнэй ёһо заншалууд Буряад арадаа гэгээрүүлэгшэд. Ч-Лх. Базарон, "Хаартшан"	14	2	20.11 24.11	Электрон ном хэрэглэлэ	Реферат бэлдэлгэ
7	Творческо практикум Д-Р Намжилон, "Буряад ариананшалай байдал"		1	26.11		
			2	27.11 1.12	Электрон ном хэрэглэлэ	Реферат бэлдэлгэ
8	Творческо практикум		1	3.12		
9	Б.Барадин "Сэлгэ баабай"		5	4.8,10, 11,15дек	Электрон ном хэрэглэлэ	
10	Творческо практикум		1	17.12		
11	Б.Барадин "Буряад-монголоой уг гарбалай домо"		1	18.12	Электрон ном хэрэглэлэ	
12	Творческо практикум		1	22.12		
13	Поэт-реформатор Д.Дашанмаев.	2	1	24.12	Электрон ном хэрэглэлэ	Реферат бэлдэлгэ
14	Д.Дашанмаев, "Тобон", "Туг"		1	25.12	Электрон ном хэрэглэлэ	
15	Четвертин дун гаргалга	1	1	29.12	Электрон ном хэрэглэлэ	

8-дaхи клacce бyриад литepaтypa III-дaхи чeтвepт

№	Литератураар үзэх материал	Разделээр үгтэй Sag	Тэмээр Үгтэй Sag	Болгор	ИКТ хэрэглэгэ	бурагшалай бэс дааван мэдэмгэри
	Романтическа ёно заншалье буриаад литературада хэрэглэгэ	8				Хронологическа таблица
1	Романтическа ёно заншалай нүлөөн Солбонгэ Туяа, Шулууд «М.Н.Богдановай дурасхаалда», «Энэ даа турэйэн талани», «Ангар»	2	2			
2	Ч.Ц. Цыдендамбаев, Шулууд «Энхэрэл», «Хурса зэбсэг»	3	1		Электрон ном Презенташи	
3	Ч.Ц. Цыдендамбаев «Концерт (Хөөрөөн)»		1			
4	Творческо практикум		1			
5	Д.Д. Ж.Мунков, Поэмэ «Таладаа гарабаб...»	3	2			
6	Творческо практикум		1			
7	Реалистическэ ёно заншалье буриаад литературада хэрэглэгэ	10				
8	Реализм.Ц.Донной захёохы зам		1			
9	Ц.Дон. "Хиртэйэн бара" «Бурхан торхо хоёр»,		1			Ород литературыан шүлэгэй хэмжүүртэй зэргэсуулгэ
10	Ц.Дон. "Хиртэйэн бара" «Тармалтын үе»		1			Асуудалнуудга харюусаха
11	Ц.Дон. "Хиртэйэн бара" «Хоёр бэйсэг», «Буруулган бурхэг үдэр»		1		Электрон ном презентаци	Зохёолой удхар асуудалнуудые зохионо.
12	Ц.Дон. "Хиртэйэн бара" «Халсуутай харанхы хүни», «Тэрэши манай хун гэнэ»		1		Электрон ном презентаци	
13	Ц.Дон. "Хиртэйэн бара" «Гэмьнь урлаа, гэмшальнь хойноо»		1			Асуудалнуудга харюусаха
14	Ц.Дон. "Хиртэйэн бара" «Хабарай үдэш», «Хоёр баар тохөөлдөб», «Шэнэ бэрхэшгээ»		3			
15	Х.Х.Х. Багшын үгэмжөөр		1		Электрон ном	

	Гушаад онуудтай ба эсгэг ороноо хамгаалгын агуухуу дийний ус буряад литература	11				презентаци	сочинсн бүтээл
16	К.Ш. Цыденов. «Хээрэ (хөөрөөн)» Х.Х.Х. Багшын үзэмжөөр	3	2				«Буулагий эхний»
17	Ц.Р. Галанов. «Эсэгын хубуун»	4	3				
18	Х.Х.Х. Багшын үзэмжөөр		1				
19	Ц.Ц. Дондогой. «Эхэ тухай номъ»	4	3				
20	Х.Х.Х. Багшын үзэмжөөр		1				
21	Четвертнин дүн	1	1				

Буриад литература, 8-дахи класс, 4-дэхи четверть

№	Программнар үзэх материал	Разделээр үзэх саг	Темээр үггэхэ саг	Бол зор	ИКТ хэрэглэлгэ	Шабинарай бэсэ даахан хүдэлмэри
1	Буряад сонет. Сонеттэй түүхэлээ, М.Ж.Самбуев «Аласай замда юрөөнэгэ»	4	3		Сахим ном хэрэглэлгэ	Уиншалга, Сонелдүүлэй байгуулга ажлалха
2	Творческо практикум		1			
3	Хүн түрэлтэн, уг гарбал, уг нэгэгуур. Л.Д.Танхаев «Угай түүхэ», (поэмэлээ хэбэгүүд)		2			Творческо хүдэлмэри
4	Творческо практикум		1			
5	А.Г-Н. Лыгденов «Үшгэнэ»	3	3			Уран зохиолыннэй зохиохы зам, Уиншалга, Асуудалнуудта харюусалга, Аман хэлэлгэ хугжөөлгэ.
6	А.Г-Н.Лыгденов «Ньодэнгэй ариван»	3	3		Сахим ном хэрэглэлгэ	Уиншалга, «Угсаата зоноймной угтай бургсаалуудгаа...» найруулга бэшэлгэ.
7	Творческо практикум		1			
8	Арадай аман зохиолой занналые буряад литературарада хэрэглэлгэ, Д.Н. Сультимов "Амиды зула"	5	4			«Улуу хаража, буруу хинэлхэ гээнгэ намһаа удхатай...» гэбэн үгэнүүдэй улха тайлбарилха, Бэшмэл хүдэлмэри.
9	Творческо практикум		1			
10	Жэл соо үзэгэнеэ дабталга.	3	3		Сахим ном хэрэглэлгэ	Уиншалга- хөөрэлгын дадал шалгалга.
11	Дабталга-бүрдхэлгэ, Жэлэй дүн гаргалга.	2	2		Сахим ном хэрэглэлгэ	Жэлэй дүн.

5. Нурагшадай мэдээ шадабарини гол эрилтэниүүд

I

Нурагшад нимэ юумэ мэдэхэ ёһотой:

— уран зохёолой текст; темэ, үзэл бодол, уран дүрэ (уран найханай образ), үзэгдэһэн зохёолой геройнуудые, сюжет;

— байгуулгын (композициин) шухала онсо явзануудые, хэлэнэй зураглан тодорхойлохо арга хэрэгсэлнүүдые.

Нурагшад нимэниүүд юумэ шадаха зэргэтэй:

— үзэгдэжэ байһан зохёолнуудай байгуулгын (композициин) зүйлнүүдые илгэжэ ба тэдэнэй үүргэ тодорхойлохо;

— зохёолой геройнуудай өөр өөрын ба булгандань хабаатай шэижэниүүдые тодорхойлон, характеристикэ үгэжэ, тэдэндэ авторай ямараар хандажа байһые элирүүлхэ зорилготойгоор геройнуудые зэргэсүүлжэ;

— эпическэ, лиричeskэ, драматическэ зохёолнуудые илгаруулжа;

II

— уран зохёолнуудай текст лиричeskэ, эпическэ, драматическэ жанрай байһаарнь тэдэнине хараадаа абажа, тодоор, уранаар уншажа;

— үзэжэ байһан зохёолой геройнууд тухай, тэдэндэ авторай ямараар хандажа байһые хараадаа абан, нурагша бүхэнэй, бүхы нурагшадай зэргэсүүлһэн аман гү, али бэшэмэл өөрын бодомжолготой сочинени (сочинени-бодомжо) зохёожо;

— уран зохёолой геройнуудта характеристикэ үгэхэ орёо түсэб табижа;

— бэеэ даяагад уншаһан литературна зохёолоор, зохёолой геройнуудта өөрөө ямараар хандажа байһанаа харуулан аман гү, али бэшэмэл ханамжа үгэжэ;

Нурагшадта зориулжа хэблэгдэһэн научно-популярна номой тайлбари үгэдэг оньһо, мүн литературна нэрэ томьёотой толи хэрэглэжэ шадаха ёһотой.

БУРАЛСАЛАЙ БУСАД ПРЕДМЕДУУДТЭЙ ХОЛБООН

Буряад, ород, англи хэлэнүүд. Эдэ хэблэгнүүдтэ нурагшадай хэлэжэ, хөөрэжэ, уншажа, найруулга ба зохёолго бэшэжэ шадаха дүршэлынэ үргэдхэлгэ, Зохёолго бэшэлгэ, Хэрэгтэй материал суглуулалгаар, шэлэн абалгаар гуримтай болголго, орёо түсэб табиулга; эпическэ зохёолой тухай хэһэгтэй текстын удхаар тобишо, түүбэри удхатай найруулга бэшэлгэ үргэлжэлүүлэлгэ, хүнэй хэһэн хэрэг, ажал, үйлэ тушаа зохёолго бэшэлгэ, байгаалиин үзэгдэл тухай, гэр байра соохи оршон тойронине зураглан зохёолго бэшүүлэлгэ.

6. Нуралсалай методическа хангалга

1. Бадмащиренова Ц.Б., Гармаева К.Н., Ширапова Б.Ш. Буряад литература. 1-дэхи, 2-дохи хуби. Ном-хрестомати. Улаан-Үдэ, «Бэлиг» хэблэл,2013 он.
2. Булагай эхин. Хрестомати. Улаан-Үдэ, «Бэлиг» хэблэл,2005 он
3. Алтан гадахан. Хрестомати. Улаан-Үдэ, «Бэлиг» хэблэл,2008 он
4. Мүнөө үеын буряад уран зохоол. Улаан-Үдэ, «Бэлиг» хэблэл,2010 он

Шэнэ онол арга:

1. Компьютер
2. Проектор
3. Интерактивна самбар
4. «Буряад хэлээр сахим нураха ном»
5. Буряад уран зохёолой соносохо номой хан (аудиобиблиотека)

Шалгах хэрэгсэл :

- Шалгалтын асуудалнууд ба даабаринууд;
- М-тест
- Электрон номой тестүүд

Интернет онол арга:

- <http://www.edu.ru> – Федеральный портал «Российское образование».
- <http://www.edu03.ru/>-Министерство образования и науки РБ
- <http://www.buryad.tlen.org>
- <http://www.nomoihan.org>
- <http://www.icet.edu.ru/> - Портал «Информационно-коммуникационные технологии в образовании».
- <http://www.krpo.iv-edu.ru/> – Сайт регионального комплексного проекта модернизации образования.
- <http://ceor.edu.ru/> - Федеральный центр информационно-образовательных ресурсов.
- <http://www.fkno.ru/> – Сайт республиканского института кадров управления и образования.
- <http://www.fipi.ru/> – ФИПИ- Федеральный институт педагогических измерений.
- www.mol.gov.ru – Официальный сайт Министерства образования и науки РФ.
- www.edu-all.ru – Справочно-информационный образовательный портал «Всеобуч»
- www.openclass.ru – Открытый класс.
- <http://school-sector.relarn.ru/> – Школьный сектор